

УДК 378.1:004.77

Наталія Громова

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID 0000-0002-2784-1016

DOI 10.24139/2312-5993/2020.08/119-130

ФОРМУВАННЯ МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА В КУРСІ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»

У статті акцентовано увагу на актуальності проблеми формування медіакомпетентності як складової професійно-методичної компетентності вчителів-словесників. Автор здійснив огляд наукових праць щодо поняття «медіакомпетентність». На прикладі дисципліни «Методика навчання української мови» окреслено окремі аспекти формування медіакомпетентності вчителя-словесника. Зроблено спробу показати доцільність використання системи завдань з метою формування медіакомпетентності під час вивчення дисципліни «Методика навчання української мови».

Ключові слова: медіакомпетентність, професійно-методична компетентність, професійно-методична компетентність учителя-словесника, медіакомпетентність учителя-словесника, методика навчання української мови, медіатекст, система завдань.

Постановка проблеми. Сучасна особистість щосекунди знаходиться в інформаційному полі, проте зазвичай не завжди осмислює, усвідомлює та опрацьовує потоки інформації. Зважаючи на це, у сьогочасному суспільстві з'являється шалений попит на формування професіонала з високим рівнем медіакомпетентності.

Безперечно, формування медіакомпетентності є одним із провідних завдань освітянської громади. Серед компетентностей здобувачів освіти відзначимо, зокрема, необхідність формування медіаосвітньої компетентності, уміння сприймати, усвідомлювати, систематизувати, використовувати інформацію з різних джерел (освітньо-довідкової літератури паперового та онлайн-формату, електронної пошти, мережі Інтернет загалом).

Формування медіакомпетентності здобувачів освіти значною мірою залежить від підготовки майбутніх учителів української мови та літератури в педагогічних закладах вищої освіти, що націлена на формування вмінь висловлювати свої погляди з приводу тих або інших явищ і подій, передавати інформацію іншим людям, роботи з текстом із метою засвоєння мовних засобів, роботи з інформацією, необхідною для життя, саморозвитку, професійної діяльності, збагачення себе знаннями через самоосвіту з використанням медіаосвітніх технологій.

Отже, посилюється потреба формування медіакомпетентності майбутніх учителів української мови і літератури в процесі фахової підготовки у вищій школі.

Аналіз актуальних досліджень. У 1984 році ЮНЕСКО окреслює сутність медіаосвіти: «Навчання теорії і практичних умінь для оволодіння сучасними засобами масової комунікації, що розглядається як частина специфічної й автономної галузі знань у педагогічній теорії і практиці. Її слід відрізнити від використання ЗМІ як допоміжних засобів у викладанні інших галузей знань» (Media Education, 1984).

Важливе значення для імплементації в освітній процес має Концепція впровадження медіаосвіти в Україні. У документі наголошено, що «...медіа потужно й суперечливо впливають на освіту молодого покоління, часто перетворюючись на провідний чинник його соціалізації, стихійного соціального навчання...» (*Концепція впровадження медіаосвіти в Україні*).

Різні аспекти медіаосвіти досліджували: Ю. Доброгосова, О. Зізенко, Ю. Казак, М. Коропатник, І. Ладика, Г. Старкова, О. Федорович, Ю. Ярославцева (засади медіаосвіти); І. Белан, І. Заворотнюк, І. Земелько, О. Ігнатенко, Г. Сенкевичем (медіаграмотність як наскрізна компетентність); Л. Дух, А. Кожевников, О. Кравченко, С. Луценко, О. Мокрогуз, Г. Онкович, Л. Остапенко, О. Соловйова, І. Шепенюк (медіаосвіта як педагогічна компетенція); О. Зими, С. Стерденко, Т. Шроль (особливості впровадження засад медіаосвіти).

Натепер є значна кількість наукових розвідок, предметом дослідження яких є різні аспекти аналізу медіакомпетентності. Водночас недостатньо висвітленим є питання інтеграції медіакомпоненту в підготовку вчителів-словесників.

Мета статті – продемонструвати особливості формування медіакомпетентності здобувачів освіти закладів педагогічної вищої освіти на прикладі дисципліни «Методика навчання української мови».

Методи дослідження. Досягнення мети передбачало застосування низки методів: теоретичних – загальнонаукових (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація) та конкретно наукових (метод термінологічного аналізу, за допомогою якого розкрито сутність ключових понять наукового дослідження; метод структурно-логічного аналізу).

Виклад основного матеріалу. Студіювання широкого кола наукових досліджень підтверджує, що сучасний фахівець у будь-якій галузі зобов'язаний бути медіакомпетентним. На нашу думку,

медіакомпетентність фахівця – це інтегральна характеристика особистості, яка складається з окремих часткових медіакомпетенцій і є ознакою медіакультури. Поняття медіаосвіта, медіаграмотність та медіакомпетентність нині – важливі категорії не тільки в науках про соціальні комунікації, а й у педагогічних.

Медіаосвітні знання сьогодні відіграють важливу роль не лише в підготовці майбутніх фахівців у сфері медіа, а й у процесі здійснення будь-якої професійної діяльності. За допомогою засобів масової комунікації (медіа) та через уміння правильно користуватися їхніми матеріалами можна значно спростити й підвищити ефективність виконання тих чи інших аспектів роботи будь-якого фахівця (Онкович, 2013).

Медіаосвіта (media education) – діяльнісний процес розвитку і саморозвитку особистості за допомогою та на матеріалах засобів масової комунікації (медіа). Сьогодні в цьому новому науковому відгалуженні виділяють кілька основних напрямів, що орієнтує на розвиток відповідних медіатехнологій, котрі використовуватимуться в освітній діяльності і сприяють розвитку медіадидактики. Це пояснюється тим, що розрізняють: 1) медіаосвіту майбутніх професіоналів – журналістів, кінематографістів, редакторів, продюсерів та інших «медійників»; 2) медіаосвіту майбутніх педагогів в університетах, педагогічних інститутах, у системі підвищення кваліфікації викладачів вишів і шкіл; 3) медіаосвіту як складову частину загальної освіти школярів і студентів, що може бути інтегрованою з традиційними дисциплінами або автономною (спеціальною, факультативною, гуртковою тощо); 4) медіаосвіту в установах додаткової освіти і дозвіллевих центрах; 5) дистанційну медіаосвіту школярів, студентів і дорослих за допомогою телебачення, радіо, системи Інтернет; 6) самостійну/безперервну медіаосвіту; 7) медіаосвіту майбутніх фахівців різних напрямів підготовки (Онкович, 2015, с. 25).

Аналіз наукових джерел дає підстави окреслити ключові поняття галузі «медіаосвіта»: «медіаграмотність» (media literacy), «інформаційна грамотність» (information literacy), медіакомпетентність (media competence), «медіакультура» (media culture).

Охарактеризуємо компетентності, які формуються у процесі вивчення означеної дисципліни, у розрізі розроблених складових авторами міжнародного проєкту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність»:

- медіаграмотність: розуміння, як працюють медіа, уміння визначати жанри журналістських повідомлень, розуміння понять цензури,

самоцензури, уміння аналізувати твори кіномистецтва, уміння аналізувати рекламу, розрізняти її типи;

- критичне мислення: уміння ставити запитання, обґрунтовувати власну думку, оцінювати й інтерпретувати події, проводити паралелі з сучасністю, аналізувати передумови та причини події;

- інфомедійна грамотність: уміння ефективно шукати інформацію, працювати з джерелами й першоджерелами; уміння відрізняти факти від суджень; уміння систематизувати інформацію, висувати гіпотезу та оцінювати альтернативи;

- соціальна толерантність: уміння ідентифікувати та протидіяти мові ворожнечі, стереотипам і дискримінації; формувати навички етичного спілкування;

- цифрова безпека: розуміння цифрового сліду;

- візуальна грамотність: уміння аналізувати фото, символи, інфографіку тощо:

- стійкість до впливів: уміння ідентифікувати прояви пропаганди, фейки й маніпуляцію, вплив медіа на емоції;

- інноваційність: уміння втілювати ідеї завдяки онлайн-інструментам (*Навчально-методичні матеріали проекту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність»*).

Науковець Дж. Берен виокремлює такі складові медіакомпетентності:

- хист і бажання сприймати, розуміти зміст медіатексту і фільтрувати «шум»;

- розуміння інтенсивності впливу медіатекстів;

- уміння відрізняти емоційну й обґрунтовану реакцію на інформацію, щоб діяти адекватно;

- розвиток компетентнісного сприйняття значення медіатексту;

- знання особливостей жанрів і змога з'ясовувати їх поєднання;

- критичне сприйняття медіатексту, незалежно від джерела;

- здатність розуміння специфіки мови різних медіа і їх впливу (Baran, 2002, p. 24).

У Концепції впровадження медіаосвіти в Україні визначено принципи формування медіакомпетентності педагога:

- індивідуального соціально-психологічного підходу (урахування вікових, соціально-психологічних особливостей особистості, її медіа уподобання);

- патріотизму (формування і зміцнення національної ідентичності, консолідації суспільства, свідомої громадянської позиції);
- перманентного оновлення змісту (урахування постійного розвитку інформаційних технологій, поточних педагогічних новин, змін у системі мас-медіа тощо);
- пріоритету морально-етичних цінностей (захист суспільної моралі й людської гідності, протистояння жорстокості та різним формам насильства, агресії, ціннісне ставлення особистості до держави, до суспільства, природи, мистецтва та самої себе);
- продуктивної мотивації (поєднання творчого сприймання медіа та здатності створювати власну медіапродукцію з метою її подальшого використання в педагогічній діяльності);
- пошанування національних традицій (урахування національної та етнолінгвістичної специфіки медіапотреб, розвиток національної культури, зростання престижності українськомовного спілкування);
- формування громадянської спрямованості особистості;
- цілісності та системності (*Концепція впровадження медіаосвіти в Україні*).

Поділяємо думку В. Різуна про те, що формування медіакомпетентності має особливу значущість для системи вищої мовної освіти, адже тексти ЗМІ інтенсивно використовуються в процесі підготовки фахівців словесності (учителів, викладачів, перекладачів, фахівців з міжкультурної комунікації). Очевидно, що медіаграмотність як результат формування медіакомпетентності є необхідною умовою критичного осмислення й інтерпретації феноменів мовної культури. Отже, медіакомпетентність є надзвичайно важливою для студентів мовних факультетів і в аспекті безперервної освіти (Різун, 2012).

Зазначимо, що формування медіакомпетентності майбутніх учителів-словесників передбачає послуговування в освітньому процесі як традиційними видами масмедіа (періодичні видання, радіо, телебачення, кіно тощо), так і засобами новітніх інформаційних технологій (програмно-апаратними засобами і пристроями, сучасні способи та системи інформаційного обміну).

У дослідженні ми спираємося на позиції, що рівень розвиненості медіакомпетентності проявляється в процесі активного сприйняття, різнобічного опрацювання, аналізу, інтерпретації та продукування медіатекстів. Це означає, що становлення означеної компетентності

відбувається у предметній діяльності, яку може забезпечити багатоцільова й дидактично виважена система завдань.

Розглянемо особливості формування медіакомпетентності майбутніх учителів-словесників на прикладі дисципліни «Методика навчання української мови». Зважаючи на окреслену мету, оновлюємо навчальну програму дисципліни темою «Медіакультура сучасного вчителя-словесника». Практичне заняття з теми проводимо за таким планом:

1. Поняття про медіакультуру.
2. Принципи та функції медіакультури.
3. Медіаграмотність як загальна мета сучасної освіти та важлива компетентність учителя Нової української школи.
4. Критичне мислення – ключовий компонент медіаграмотності.
5. Концепція медійної грамотності вчителя-словесника.
6. Професійно-особистісний розвиток учителя-словесника в контексті медійної грамотності.
7. Освітнє медіасередовище школи: пошуки ідей та інновацій.
8. Роль медіаграмотності у формуванні довіри до освіти.

З метою підготовки до обговорення теоретичного матеріалу пропонуємо випереджувальне завдання – пройти сертифікований курс з медіаграмотності «Very Verified» (за покликанням: <https://verified.ed-era.com/ua>). Авторами та розробниками цього курсу є міжнародна організація IREX у партнерстві зі студією онлайн-освіти EdEra. Метою цього онлайн-курсу є навчити орієнтуватися в інформації, розпізнавати дезінформацію. Курс з медіаграмотності «Very Verified» передбачає вивчення таких тем: медіапростір, соціальні медіа, традиційні медіа, дезінформація та маніпуляція. Онлайн-курс базувався на новітніх розробках онлайн-навчання: мобільне навчання, мікронавчання та змішане навчання. Слухачі, які опановують курс, самостійно обирають, як хочуть отримувати навчальний матеріал: за допомогою відео, статей, анімацій та коротких текстів. Кожне заняття розраховане на тридцять хвилин. Розробники передбачили поточний контроль (виконання завдань до кожної теми) та підсумковий (виконання фінального тесту).

Після проходження курсу з медіаграмотності «Very Verified» вважаємо за необхідне провести рефлексію: обговорити базові терміни курсу, основні факти розвитку медіа, охарактеризувати процес масової комунікації та медійних алгоритмів, їхніх впливів у контексті реального світу тощо.

Зважаючи на багатогранність медіакомпетентності, завдання курсу «Методика навчання української мови» повинно охоплювати сукупність необхідних типів, видів і різновидів вправ, які враховують закономірності формованих навичок, умінь і здатностей та забезпечують високий рівень опанування медіаматеріалу.

Зміст завдань, метою яких є формування медіакомпетентності, повинен бути наповненим різною медіаінформацією, а алгоритм виконання цього завдання повинен формувати вміння, навички та здатності, які є складовими медіакомпетентності.

Пропонуємо систему завдань, які переважно у своїй основі мають комунікативну проблему (наприклад, віднайти, заперечити, аргументувати інформацію тощо). Наведемо приклад. До практичного заняття з теми «Медіакультура сучасного вчителя-словесника» пропонуємо підготуватися до полеміки за низкою питань:

Чому медіаграмотність займає чільне місце в сучасному освітньому процесі?

Як убезпечити себе від неякісного, негативного впливу медіа?

Як отримувати з медіа лише корисну інформацію, адже ми живемо в інформаційному світі та просто виключити медіа зі свого життя не можемо?

Від чого залежить медіа культура вчителів і учнів?

Перевагою такого завдання вважаємо те, що у викладача є можливість надати слово кожному, проаналізувати якість засвоєння знань з теми. У той же час зазначимо, що перед початком полеміки варто налаштувати майбутніх учителів-словесників до спілкування, поваги до думки інших. У ході виконання такого типу завдань формується критичне мислення й соціальна толерантність. Вважаємо вдалим також у такому форматі застосовувати такі прийоми, як «Снігова куля», «Мозковий штурм», «Шість капелюхів» тощо.

Проілюструємо формування критичного мислення в контексті формування медіакомпетентності прикладом інтерактивного завдання-гри «Інформаційний дощ». Учасники гри повинні проаналізувати запропоновану думку з трьох незалежних одна від одної точок зору: підтримую, не підтримую, утримався. Це дозволить змодельовати уявлення про порушене питання, з'ясувати позитивні та негативні його сторони. Викладач може запропонувати таке запитання: «Жінки – це 50 % успіху України. Що потрібно знати про фемінітиви та їх творення?»

Важливим умінням у контексті формування медіакомпетентності є вміння висловлювати власну точку зору, уміння слухати думку інших. Розглянемо завдання «Доповідач», націлене на вивчення особливостей функціонування мас-медіа, зокрема, що таке «редакційна політика», як особисті погляди журналістів впливають на контент. Зміст цього завдання полягає в тому, що здобувачі освіти повинні розказати одну й ту саму історію залежно від того, яку роль вони за умовами завдання грають. Наприклад, пропонуємо такі: 1) телеканал «Освіта-ТБ», що спрямований на захист наукових робіт; 2) офіційна газета політичної партії, що прославляє її учасника; 3) радіопередача, де гість – людина, яка написала роботу, копіюючи чужі думки та видаючи їх за власні, без покликання на справжнього автора. Пропонуємо новину: «Сергій Бабак, голова Комітету з питань науки, освіти та інновацій Верховної Ради, став плагіатором 2019 року за версією групи науковців «Дисергейт» (Джерело новини: <https://life.pravda.com.ua/society/2019/12/18/239373/>; пошук інформації про людину у блогах: <http://www.blogsearchengine.org>; пошук у відкритих світових базах даних: <http://publicrecords.searchsystems.net>).

Формування медіакомпетентності майбутніх учителів української мови і літератури нерозривно пов'язано з роботою з медіатекстом. Медіатексти, які є основою завдань, повинні бути змістовними, інформативними та проблемними. Наведемо приклад завдання, що передбачає рецепцію й адекватне розуміння інформації. Метою такого завдання є оволодіння навичками перевірки інформації в інтернеті; знайомство з критеріями надійності сайтів. Викладач пропонує майбутнім учителям української мови і літератури знайти в інтернеті відповідь на питання. Зокрема, пропонуємо таке завдання: «18 грудня 2019 року був прийнятий законопроект щодо змін у сфері вищої освіти України. Назвіть основні положення, зміни, доповнення».

Після виконання завдання викладач просить здобувачів освіти назвати результати і розпочинає загальну дискусію. Питання, які може ставити викладач:

- назвіть види сайтів, які ви використовували під час пошуку (сайти мас-медіа, блоги, офіційні сайти);
- як ви думаєте, чому у вас співпали (або не співпали) результати відповідей;
- під час пошуку інформації у вас з'являється перелік сайтів: як вибрати саме той, який дасть вам надійну інформацію;

- проаналізуйте джерела, які ви використовували;
- чому ви звернулися саме до них;
- чи можна довіряти всім джерелам в інтернеті;
- якщо ні, то як відрізнити надійне джерело від сумнівного;
- назвіть види сайтів, які ви використовували під час пошуку (сайти мас-медіа, блоги, офіційні сайти).

У ході дискусії викладач пояснює важливість звернення до першоджерел і офіційних даних, наголошує на тому, що необхідно пам'ятати про небезпеку отримання неточної інформації. Як у випадку з іншими джерелами, інформацію, отриману з інтернету, важливо аналізувати й оцінювати на достовірність. Здобувачам освіти можна запропонувати низку критеріїв до сайтів: власник сайту, мета сайту, останні оновлення, недостовірність інформації, об'єктивність висвітлення інформації. У ході виконання такої вправи також можна запропонувати попрацювати з хештегом, який допоможе знайти інформацію. До того ж, проінформувати майбутніх учителів української мови, що таке хештег, які особливості, позитиви та ризики його застосування.

Масмедіа спрямовані на підтримку в масовій свідомості домінантної в цьому суспільстві моделі світу, яка будується на героях, на розрізненні правильних і неправильних учинків і на інформаційному «порядку денному», що впливає і корелює масову свідомість (Шейбе та Рогоу, 2014, с. 115). Зважаючи на це, варто готувати здобувача освіти до життя в інформаційному суспільстві та вміння послуговуватися інформацією. З цією метою варто формувати в майбутніх учителів української мови і літератури вміння працювати з медіапродуктом, оцінювати інформацію, що він несе. Наведемо приклад можливих завдань. Завдання «Реклама». Перед оголошенням завдання викладач коментує, що зовнішня реклама – це єдиний вид медіа, який неможливо вимкнути, відкласти в бік або не помітити. Завдяки великим форматам, яскравій образності та вмінню розповідати історію, зовнішня реклама сягає глибинних потреб респондентів і викликає в них сильний емоційний відгук. Викладач пропонує здобувачам освіти записати вислови відомих людей або запропонувати власні, які, варто було би розмістити на сучасних білбордах. Також у цьому розрізі можна запропонувати майбутнім учителям української мови і літератури проаналізувати явище «прихованої реклами» в телевізійних шоу чи кінематографічних одиницях; пояснити, яким чином та з якою метою використовується саме такий вид реклами;

змодельовати на прикладі фрагменту з телешоу чи кінотвору використання прихованої реклами.

На практичних заняттях з «Методики навчання української мови» вважаємо за необхідне реалізовувати функції медіаграмотності (освітню, виховну, креативну, інформаційну тощо). Зокрема, під час вивчення програмових тем дисципліни пропонуємо різні завдання, метою яких є опанування медіатехнологіями (проектор, інтерактивна дошка, гаджет, персональний комп'ютер, мережеві медіаресурси тощо) та визначення можливостей їх використання в роботі вчителя-словесника. Наприклад, за допомогою програми WordArt пропонуємо

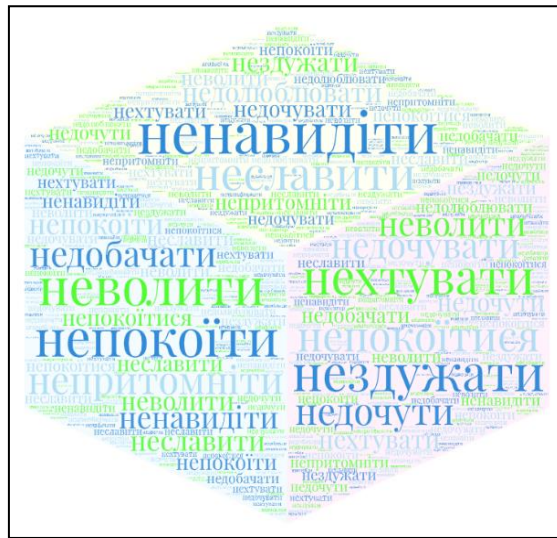

Рис. 1. «Хмарка тег «Правопис не з дієсловами»

створити візуалізацію до обраної мовної теми та презентувати результат роботи. На рис. 1 представлено роботу студентки до теми «Правопис не з дієсловами». Студентка під час захисту своєї роботи акцентує, що хмарку тег можна використати на етапі узагальнення навчального матеріалу, запропонувавши учням здогадатися, за яким принципом об'єднані слова в куб; окреслює переваги використання такого завдання: хмарки тег сприяють систематизації та узагальненню вивченої на уроці теми; використання кольорів, шрифтів, форм хмарки тег активізує зорову пам'ять, а отже сприяє швидшому запам'ятовуванню; формує та розвиває в учнів візуальне та критичне мислення, візуальну грамотність, візуальну культуру.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. На основі аналізу наукових джерел, вивчення педагогічного досвіду приходимо до таких висновків: за умови творчого підходу застосування завдань з метою формування медіакомпетентності не тільки урізноманітнить навчання, а й буде засобом для формування та розвитку висококваліфікованого фахівця сфери освіти, готового сприймати та оцінювати інформацію.

Методологічна база системи завдань повинна містити широкий спектр інноваційних форм, методів, засобів, прийомів освітньої діяльності та співробітництва зі студентами: полеміки, дискусійні групи, проєктна діяльність (створення медіапродукту) тощо.

Важливим фактором для вибору методів, прийомів, засобів навчання є методична компетенція викладача-філолога щодо імплементації медіакомпоненту в освітній процес, що є темою наступної публікації.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо в порівнянні навчальних програм з медіаграмотності українських закладів вищої педагогічної освіти із закордонними педагогічними вишами з метою визначення інноваційного потенціалу зарубіжного досвіду задля його імплементації в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

Навчально-методичні матеріали проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». Режим доступу: <https://www.aup.com.ua/tag/vivchay-ta-rozriznyay/> (*Educational and methodological materials of the project “Study and distinguish: info-media literacy”* Retrieved from: <https://www.aup.com.ua/tag/vivchay-ta-rozriznyay/>).

Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). Режим доступу: <https://goo.gl/ubhjQz> (*The concept of introducing media education in Ukraine (new edition)* Retrieved from: <https://goo.gl/ubhjQz>).

Онкович, Г. (ред.) (2013). *Медіакомпетентність фахівця*. Київ: Логос (Onkovych, H. (2013). *Media competence of a specialist*. Kyiv: Logos).

Онкович, Г. (2015). Медіадидактика вищої школи: український досвід. *Вища освіта України*, 1, 23-29 (Onkovych, H. (2015). *Media didactics of higher school: Ukrainian experience. Higher education in Ukraine*, 1, 23-29).

Різун, В. (2012) *Медіаосвіта і медіаграмотність*. К.: Центр вільної преси (Rizun, V. (2012). *Media education and media literacy*. K.: Free Press Center).

Шейбе, С., Рогоу, Ф. (2014). *Медіаграмотність*. К.: Академія української преси, Центр вільної преси (Sheibe, S., Rohou, F. (2014). *Medialiteracy*. Kyiv: Academy of the Ukrainian Press, Free Press Center).

Baran, S. J. (2002). *Introduction to Mass Communication*. Boston-New York: McGraw Hill.

Media Education (1984). Paris: UNESCO.

РЕЗЮМЕ

Громова Наталия. Формирование медиакомпетентности будущего учителя-словесника в курсе «Методика обучения украинскому языку».

В статье акцентировано внимание на актуальности проблемы формирования медиакомпетентности как составляющей профессионально-методической компетентности учителей-словесников. Автор осуществил обзор научных работ относительно понятия «медиакомпетентность». На примере дисциплины «Методика обучения украинского языка» обозначены отдельные аспекты формирования медиакомпетентности учителя-словесника. Сделана попытка показать целесообразность использования

системы задания с целью формирования медиакомпетентности при изучении дисциплины «Методика обучения украинского языка».

Ключевые слова: *медиакомпетентность, профессионально-методическая компетентность, профессионально-методическая компетентность учителя-словесника, медиакомпетентность учителя-словесника, методика обучения украинскому языку, медиатекст, система задач.*

SUMMARY

Hromova Nataliia. Formation future teachers-philologists' media competence in the course of "Methods of teaching the Ukrainian language".

The purpose of the article is to demonstrate the peculiarities of the formation of media competence of the students of the pedagogical institutions of higher education on the example of the discipline "Methods of teaching the Ukrainian language". Achieving the goal involved the use of a number of methods: theoretical – general scientific (analysis, synthesis, comparison, generalization, systematization) and specifically scientific (method of terminological analysis, which revealed the essence of key concepts of scientific research; method of structural-logical analysis aimed at disclosing media competence component of professional and methodological competence of teachers-philologists).

On the basis of the scientific sources analysis and the study of pedagogical experience we come to the following conclusions: provided a creative approach to the application of tasks with the aim to form media competence will not only diversify learning, but will also be a means to form and develop highly qualified education professionals ready to perceive and evaluate information.

The methodological base of the system of tasks should contain a wide range of innovative forms, methods, tools, methods of educational activities and cooperation with students: polemics, discussion groups, project activities (creation of a media product), etc.

An important factor for the choice of methods, techniques, teaching aids is the methodological competence of the teacher-philologist on the implementation of the media component of the educational process, which is the topic of the next publication.

We see the prospects for further research in comparing media literacy curricula of Ukrainian institutions of higher pedagogical education with foreign pedagogical universities in order to determine the innovative potential of foreign experience for its implementation in Ukraine.

Key words: *media competence, professional and methodological competence, professional and methodological competence of a teacher-philologist, media competence of a teacher-philologist, methods of teaching the Ukrainian language, media text, system of tasks.*